

01.

Fiskedestination

Projektområdet omfattar kommunerna Hultsfred, Högsby, Oskarshamn, Mönsterås och Torsås och utgör ett geografiskt varierat landskap med ett stort antal sjöar, Emåns vattensystem, Östersjökust samt skärgårdsmiljöer.

Förstudie

2026

Region Kalmar Län

Christopher Lanaway

Studien har genomförts av Christopher Lanaway. Fotograf och marknadskonsult med erfarenhet inom destinationsutveckling och naturturism. Ursprungligen från Storbritannien och bosatt i Sverige sedan 2019 kombinerar han yrkesmässig kompetens inom marknadsföring med ett långvarigt engagemang inom sportfiske. Genom erfarenhet av fiske runt om i Europa samt arbete med destinationsmarknadsföring har han kunnat närma sig projektet med både förståelse för sportfiskarnas behov och intressen, samt insikt i de utmaningar och förutsättningar som kommuner står inför. Detta har möjliggjort en roll som länk mellan kommunala aktörer och den bredare sportfiskemarknaden

Om projektet

Projektområdet omfattar kommunerna Hultsfred, Högsby, Oskarshamn, Mönsterås och Torsås och utgör ett geografiskt varierat landskap med ett stort antal sjöar, Emåns vattensystem, Östersjökust samt skärgårdsmiljöer. Kombinationen av inlandsvatten, kustfiske och Emåns närvaro — särskilt dess nedre delar, skapar ett tydligt intresse från den bredare sportfiskemarknaden. Den internationella attraktionskraften är redan påtaglig, inte minst till följd av regionens renommé kring storvuxen havsöring och bräckvattens-abborre.

Syftet med förstudien har varit att bedöma den nuvarande potentialen för sportfiske inom de fem kommunerna samt att utvärdera förutsättningarna för att utveckla fisketurism i regionen. Studien identifierar Befintliga möjligheter, potentiella hinder, lösningar och Möjliga utvecklingsvägar. Därutöver har förstudien haft som mål att etablera en konstruktiv dialog mellan markägare, fiskevårdsområden, boendeaktörer samt aktörer verksamma inom hållbarhet och vattenmiljöförvaltning.

Ett centralt syfte har varit att skapa en gemensam grund för fortsatt dialog — för att säkerställa att en eventuell framtida utveckling tar hänsyn till miljömässiga förutsättningar, berörda intressenters synpunkter samt långsiktigt ömsesidigt värde.

04.

Potential i området

Potential i området

Befintlig internationell attraktionskraft

De nedre delarna av Emån samt Östersjökusten är välkända för högkvalitativt fiske efter havsöring. Ems Herrgård, som innehar världsrekordet för havsöring, samt Perch Lodge, attraherar redan idag ett betydande antal sportfiskare från utlandet. Perch Lodge uppger att verksamheten genererar cirka 700 gästnätter per år, varav en stor andel utgörs av internationella besökare.

Boende och säsongsförlängning

Boendeutbudet inom området bedöms vara väl utvecklat. Förekomsten av specialiserade fiskeloger, såsom Perch Lodge och stugor förvaltade av Fliseryds sportfiskeklubb, visar att sportfiskarnas behov redan till stor del tillgodoses. Den främsta fiskesäsongen sammanfaller i hög grad med perioderna före och efter den traditionella högsäsongen i juli och augusti. En ökning av sportfisketurismen skulle därför sannolikt bidra till säsongsförlängning för befintliga boendeaktörer, vilket i sin tur kan generera ökad lokal ekonomisk aktivitet och på sikt skapa nya arbetstillfällen och affärsmöjligheter.

Den vilda upplevelsen

Regionens låga befolkningstäthet skapar möjligheter för besökare att uppleva naturen på ett sätt som påminner om mer nordliga delar av landet, samtidigt som tillgången till service och infrastruktur är god. Detta är särskilt relevant då många sportfiskare reser med bil och utrustning såsom båt, vilket kräver tillgång till exempelvis båtramper och drivmedelsstationer. Projektområdet uppvisar en tydlig balans mellan genuin vildmarkskänsla och fungerande samhällsservice. Inom ett relativt kompakt och tillgängligt geografiskt område finns en unik kombination av vilda älvsträckor, stora naturliga sjöar, brackvattenskust och skärgård. Denna variation av vattenmiljöer innebär att det inom projektområdet är möjligt att fånga merparten av Sveriges sötvattensarter. Detta utgör en betydande potential ur sportfiskeperspektiv och skapar attraktionskraft för flera olika segment inom sportfisket, vilket breddar möjligheterna för marknadsföring av regionen.

Den höga vattenkvaliteten och många vattens naturliga karaktär bidrar till ett balanserat ekosystem och goda förutsättningar för livskraftiga fiskbestånd. Detta stärker förutsättningarna för utveckling av hållbar sportfisketurism och speglar den befintliga attraktionskraften kopplad till fiske efter havsöring och lax. Emåns mynning och kuststräckan inom projektområdet är särskilt kända för sina äldre, genetiskt unika bestånd av vild lax och havsöring – något som är allt mer sällsynt i ett modernt europeiskt perspektiv och som förklarar det redan etablerade internationella intresset.

05.

Vad säger marknaden

Vad säger marknaden

Befintlig internationell attraktionskraft

En enkät togs fram och distribuerades till den internationella sportfiskemarknaden, med särskilt fokus på nyckelmarknaderna Danmark, Tyskland, Nederländerna, Storbritannien och Sverige.

Det noterades dock att enkäten även väckte intresse bland sportfiskare utanför dessa regioner. Frågorna utformades med direkt koppling till projektområdets förutsättningar, vilket innebär att det insamlade materialet speglar den aktuella marknadspotentialen i relation till projektets mål.

Totalt inkom 176 svar från aktiva sportfiskare

Resultaten visar på en engagerad och mobil målgrupp med tydligt intresse för de fiskemöjligheter som redan finns inom projektområdet.

Nyckelindikator

- 54 % har rest utomlands under de senaste två åren i syfte att fiska
- 71 % skulle överväga att boka en fiskeguide vid besök i en ny destination
- 48,9 % spenderar mer än 1 500 € per år på fiske inklusive resor
- 18,8 % spenderar mer än 3 000 € per år på fiske inklusive resor
- Stark representation från Sverige, Danmark, Nederländerna och Storbritannien, samt svar från ytterligare marknader
- Ett tydligt intresse för samtliga nyckelarter inom projektområdet (havsöring, lax, abborre, gädda, gös och färna)

Hållbarhet

Hållbarhet

Befintlig internationell attraktionskraft

Sportfiske utgör en del av naturbaserad turism och kräver därför en genomtänkt hållbarhetsplanering, särskilt när tillväxt och utveckling är centrala mål. Väl förvaltd naturturism kan bidra till stärkt naturvård och stödja lokala ekosystem. Otillräckligt planerad utveckling kan däremot öka belastningen på redan känsliga miljöer. Berörda kommuner lyfte hållbarhet som ett centralt tema att beakta parallellt med utvecklingspotentialen. Det kan även noteras att ett separat hållbarhetsinriktat initiativ pågår. Det bedömdes därför relevant att identifiera nyckelfrågor inom hållbarhetsområdet samt undersöka möjligheterna till samordning och integration mellan projekten

Fisketryck

Vissa platser inom projektområdet har identifierats som områden med relativt högt fisketryck. Farhågor har uttryckts kring hur en eventuell ökning av turism kan påverka dessa vatten. Fortsatt dialog med berörda intressenter är avgörande, och kontakter har etablerats med relevanta experter för att säkerställa en kunskapsbaserad och ansvarsfull förvaltning.

Skyddad mal i Emån

Mal är en skyddad art som förekommer i Emån. Under dialog med intressenter framkom att vissa sportfiskare trots detta aktivt riktar sitt fiske mot arten. Problematiken bedöms i första hand vara kopplad till bristande information, uppföljning och kommunikation snarare än till en generell ekologisk försämring. För att säkerställa långsiktigt skydd krävs förbättrad informationsspridning samt eventuellt förstärkt tillsyn.

Dammar och fiskvandring

Dammars negativa påverkan på fiskvandring är väl dokumenterad. Det noterades dock att åtgärder redan har genomförts inom Emåns vattensystem för att minska effekterna av befintliga hinder. Pågående diskussioner indikerar att det finns planer på att vidareutveckla detta arbete, vilket i stor utsträckning adresserar de frågeställningar som lyfts under förstudien.

Expert- och myndighetsdialog

För att stärka hållbarhetsbedömningen har samråd genomförts med fiske och vattenmiljöexperterna Linnéa Jägrud och Duncan Philpott, som bidrog med tekniska perspektiv kring ekologiska risker och möjliga åtgärder. Dialog har även inletts med representanter från Länsstyrelsen och Emåförbundet, vilka uttryckt intresse för fortsatt engagemang ur ett hållbarhets- och förvaltningsperspektiv

Slutsats

Förstudien har genomförts under en period om fyra månader. Baserat på platsbesök, dialog med intressenter, marknadsanalys och hållbarhetskonsultation är den samlade bedömningen att regionen uppvisar en tydlig potential för utveckling av sportfisketurism. Fältobservationer bekräftar att projektområdet erbjuder varierade och högkvalitativa fiskeupplevelser i såväl älv- och sjömiljöer som längs kusten. Ur ett sportfiskeperspektiv är utbudet både brett och attraktivt, vilket skapar en stabil grund för marknadspositionering och skalbar utveckling. En ökning av sportfisketurismen bedöms kunna generera ekonomiska effekter i flera av kommunerna, särskilt under vår och höst då den traditionella turismen är lägre.

Eftersom fiskeresor ofta sker utanför högsäsongen i juli och augusti finns en tydlig möjlighet till säsongförlängning och en jämnare intäktsfördelning över året för lokala företag inom besöksnäringen. Naturbaserad turism har, när den är väl förvaltd, generellt lägre infrastrukturpåverkan jämfört med andra turismformer. Sportfiskare väljer ofta självhushåll och rör sig självständigt i större naturområden med låg befolkningstäthet. Detta indikerar att sektorn kan ge en fördelaktig avkastning i relation till offentliga investeringar, förutsatt att utvecklingen sker strukturerat och med tydligt hållbarhetsfokus.

Slutsats

Fiskeguider

En central strukturell begränsning som identifierats är det begränsade antalet heltidsverksamma, lokalt baserade fiskeguider. Även om erfarna guider verkar inom projektområdet är flera baserade utanför regionen eller har begränsad möjlighet att expandera sin verksamhet. Vid en ökning av besöksantalet bedöms nuvarande guidekapacitet vara otillräcklig. På kort sikt kan insatser riktas mot att stärka befintliga guider. På längre sikt finns en tydlig möjlighet att utveckla fler heltidsverksamma, kvalificerade guider i regionen, vilket både skulle stödja turismutvecklingen och bidra till nya arbetstillfällen

Expert- och myndighetsdialog

Det finns en trovärdig och mätbar möjlighet att utveckla sportfisketurismen i regionen. De naturliga förutsättningarna, den identifierade marknadsefterfrågan och befintlig infrastruktur utgör en stark grund. Med samordnad styrning, stärkt guidekapacitet och fortsatt integrering av hållbarhetsprinciper har regionen goda förutsättningar att utveckla sportfisketurismen på ett sätt som både skyddar ekologiska värden och bidrar till långsiktig lokal ekonomisk nytta.

Marknadsvalidering

Enkätdata från 174 aktiva sportfiskare i flera europeiska marknader visar tydlig överensstämmelse mellan regionens tillgångar och internationell efterfrågan. Respondenterna uppvisar hög resefrekvens, betydande årlig konsumtion kopplad till sportfiske samt starkt intresse för att anlita fiskeguider. Regionen uppvisar redan internationell attraktionskraft. Utländska sportfiskare besöker idag Ems Herrgård och Perch Lodge. Medieexponeringen ökar, bland annat genom den brittiska YouTube-kanalen "Nuffin but Fishing", vars reportage från regionen genererat cirka 14 000 visningar och når en publik om över 53 000 prenumeranter. Under enkätprocessen togs även kontakt av det nederländska mediebolaget KWO, specialiserat på sportfiskefilm, som uttryckte intresse för regionen efter att nyligen ha uppmärksammat den. Sammantaget indikerar detta en mobil och ekonomiskt engagerad målgrupp i linje med projektområdets styrkor.

Hållbarhet och långsiktig bärkraft

Frågor kring fisketryck, skyddade arter och vattendragens infrastruktur är relevanta och bör förbli centrala i en eventuell fortsatt utveckling. Dialog med fiskeriexperter och berörda myndigheter har bekräftat att dessa frågor är hanterbara genom strukturerad planering, tydlig kommunikation och samordnad förvaltning. Långsiktig framgång förutsätter en stegvis, kunskapsbaserad och hållbarhetsdriven utvecklingsmodell,

Nästa steg

Kategorisering av fiskemöjligheter

Det vore fördelaktigt att strukturera och kategorisera regionens fiskemöjligheter, exempelvis utifrån inriktning såsom predatorfiske eller flugfiske. En tydligare kategorisering underlättar kommunikationen med olika målgrupper och gör det enklare för sportfiskare att hitta relevant information, vilket i sin tur kan stärka regionens attraktionskraft.

Marknadsstrategi

Regionen har tydliga unika styrkor (USP) som bör ligga till grund för en sammanhållen marknadsstrategi. Detta kan omfatta utveckling av varumärkesidentitet, grafisk profil, innehållsproduktion, samarbeten samt riktade medieinsatser för att etablera en starkare position inom sportfisketurism.

Digital närvaro (webb och sociala medier)

Enkätresultaten visar att sportfiskare i första hand söker information digitalt, via webbplatser och sociala medier. För att nå och engagera målgruppen krävs därför en tydlig och aktiv digital närvaro.

Centraliserad informationsplattform

Information om fiske inom området är idag spridd mellan olika fiskevårdsområden och plattformar såsom iFiske. Även om iFiske fungerar väl för köp av fiskekort varierar informationsnivån mellan olika aktörer. En samlad digital informationsplattform som täcker hela projektområdet – exempelvis i form av en interaktiv eller nedladdningsbar karta – skulle kunna samla information om fiskemöjligheter, servicefunktioner, båtramper och boende. Detta kan med fördel integreras i den övergripande marknadsstrategin.

Regionalt fiskekort

Möjligheten att utveckla ett regionalt eller tematiskt fiskekort bör utredas vidare. Liknande modeller finns redan i exempelvis Högsby samt i regioner som Göteborg och Borås, där gemensamma fiskekort ger tillgång till flera vatten och förenklar för besökare. Ett regionalt fiskekort skulle kunna utformas tematiskt, exempelvis med fokus på havsöring, och därigenom skapa mervärde för sportfiskare samtidigt som intäkter fördelas mellan deltagande områden. Eftersom kustfiske generellt är fritt kan eventuella mervärden kopplas till exempelvis parkering, kartmaterial eller annan service för dem som väljer att köpa produkten.

Fiskedestination

Projektområdet omfattar kommunerna Hultsfred, Högsby, Oskarshamn, Mönsterås och Torsås och utgör ett geografiskt varierat landskap med ett stort antal sjöar, Emåns vattensystem, Östersjökust samt skårgårdsmiljöer.

Förstudie

2026

Region Kalmar Län